

कोकण विभागातील जिल्हा परिषदांमध्ये
शिक्षकांच्या संचमान्यतेनुसार पदस्थापना
देताना समानीकरणाच्या तत्वाप्रमाणे
कार्यवाही करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
ग्राम विकास विभाग
शासन परिपत्रक क्रमांक : जिपब- ४८१८/प्र.क्र.४७२/आस्था-१४.
२५- मझबान पथ, बांधकाम भवन, फोर्ट,
मुंबई-४०० ००१,
दिनांक : २२ ऑक्टोबर, २०१८

वाचा -

१. शासन निर्णय क्रमांक- जिपब-४८१८/प्र.क्र.७/आस्था-१४, दिनांक २७.२.२०१७

प्रस्तावना :-

जिल्हा परिषदेतील शिक्षकांच्या जिल्हातर्गत बदली संगणकीय प्रणालीद्वारे करण्याचा शासनाने धोरणात्मक निर्णय घेतला. व या धोरणात्मक निर्णयानुसार शासनाने संदर्भाधीन दि. २४ सप्टेंबर, २०१७ चा शासन निर्णय निर्गमित केला. या शासन निर्णयानुसार सन २०१८ मध्ये जिल्हा परिषदेतील प्राथमिक शिक्षकांच्या बदल्या संगणकीय प्रणालीद्वारे करण्यात आल्या. मात्र यामध्ये कोकण विभागाचा समावेश करण्यात आला नव्हता.

संगणकीय प्रणालीद्वारे बदल्या करण्याच्या धोरणात्मक निर्णयात समानीकरणाचे तत्व हा त्यातील मुख्य गाभा आहे. जिल्हा परिषदेतील उपलब्ध शिक्षकांचा विचार करून, तसेच त्या जिल्हा परिषदेमधील रिक्त पदे विचारात घेवून, समानीकरणाचे धोरण अंगिकारले आहे. यामध्ये मंजूर पदे, रिक्त पदे यांचा एकत्रित विचार करून, एकुण रिक्त पदांची टक्केवारी काढली जाते. व या टक्केवारीनुसार संपूर्ण जिल्ह्यातील शाळांमध्ये सर्वसाधारणपणे या टक्केवारीनुसार रिक्त जागा राहतील, याची दक्षता घेतली जाते. म्हणजेच या समानीकरणाच्या रिक्त जागा Compulsory Vacancy म्हणून संगणकीय प्रणालीवर मॅप केल्या जातात.

कोकण विभागात मार्च/एप्रिल २०१८ मध्ये समानीकरणानुसार रिक्त पदे ठेवण्यात आलेली होती. परंतु दिनांक १ जानेवारी, २०१८ नुसार झालेली संचमान्यता विचारात न घेता, बऱ्याच जिल्हा परिषदांनी समानीकरणाचे धोरणानुसार Compulsory Vacancy ठेवलेल्या आहेत. दरम्यानच्या काळात मार्च/एप्रिल मध्ये बऱ्याच जिल्हा परिषदांमध्ये आंतरजिल्हा बदलीने आलेल्या शिक्षकांचा विचार करून, सुधारित Compulsory Vacancy निश्चित करणे आवश्यकत होते. त्याचादेखील या Compulsory Vacancy मॅप करताना, कोकण विभागातील जिल्हा परिषदांनी विचार केला नसल्याचे निदर्शनास आले आहे. शिवाय या वर्षाची संचमान्यतेची कार्यवाही देखील अंतिम स्वरूपात आहे. या कार्यवाहीमुळे समानीकरणाच्या पदांमध्ये आता बदल होणार आहे.

शासन परिपत्रक :-

कोकण विभागामध्ये सन २०१८ मध्ये जिल्हातर्गत बदली प्रक्रिया राबविण्यात आली नाही. अशी प्रक्रिया न झाल्यामुळे समानीकरणाच्या तत्त्वानुसार जिल्ह्यात वेगवेगळ्या तालुक्यामध्ये उपलब्ध शिक्षकांचा तसेच रिक्त पदांचा विचार करून, वेगवेगळ्या तालुक्यामध्ये शिक्षकांचा समतोल ठेवणे आवश्यक आहे.

१. सबब आता नविन संचमान्यतेनंतर समानीकरणाच्या धोरणानुसार अनिवार्य रिक्त पदे (Compulsory Vacancy) निश्चित करून जाहीर करावीत.
२. अशा अनिवार्य रिक्त पदांची (Compulsory Vacancy) निश्चित झाल्यानंतर त्या पदांवर कोणत्याही परिस्थितीत शिक्षकाची नियुक्ती करू नये.
३. संचमान्यतेनुसार शिक्षकांना पदस्थाना देताना, अवघड क्षेत्र, आदिवासी क्षेत्र वा डोंगराळ व दुर्गम भागातील शाळांमध्ये प्राधान्याने शिक्षकांची नियुक्ती करावी.
४. तसेच, वरीलप्रमाणे कार्यवाही करताना, जिल्ह्यातील सर्व तालुक्यांमध्ये रिक्त पदांचा समतोल ठेवण्याची दक्षता घेण्यात यावी.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१८१०१६१५४९४७००२० असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावांने.

(प्रि.शं. कांबळे)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रति,

- १) मा. राज्यपाल महोदय यांचे सचिव, मलबार हिल, मुंबई
- २) मा. मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांचे प्रधान सचिव
- ३) मा. मंत्री/ मा. राज्यमंत्री ग्रामविकास, महाराष्ट्र राज्य यांचे खाजगी सचिव
- ४) मा. विरोधी पक्षनेता, विधानसभा/ विधानपरिषद महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
- ५) सर्व सन्माननीय विधानसभा सदस्य / विधानपरिषद सदस्य, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय
- ६) मा. मुख्य सचिव यांचे उपसचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ७) सर्व अपरमुख्य सचिव/ प्रधान सचिव/ सचिव, सर्व मंत्रालयीन विभाग
- ८) कोकण विभागीय आयुक्त, नवी मुंबई.
- ९) मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, ठाणे, पालघर, रायगड, रत्नागिरी व सिंधुदुर्ग.
- १०) उपायुक्त (आस्थापना) विभागीय आयुक्त कार्यालय कोकण (सर्व विभाग)
- ११) माहिती व जनसंपर्क संचालनालय यांना प्रसिध्दीसाठी अग्रेषित.
- १२) सर्व कार्यासने, ग्रामविकास विभाग
- १३) निवड नस्ती कार्या क्र.आस्था-१४, ग्रामविकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.